

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

هزینه‌های سلامت در خانوارهای ایرانی (سال ۱۳۹۵)

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت در سطح ملی ایجاد شده است.

تمرکز اصلی مؤسسه فعالیت بر روی نتایج و پیامدهای اقدامات و مداخلات انجام شده در حوزه سلامت است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به کارگیری ظرفیت‌های دانشی بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ و با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت؛ مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات بپردازد؛ از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شود و از این طریق مجریان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

تهران، بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی، خیابان بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت، جمهوری اسلامی ایران

nihr.tums.ac.ir

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران

دسیرخانه دیده‌بانی سلامت

شاخص‌های هزینه‌های سلامت در کل جمعیت

کمرشکن

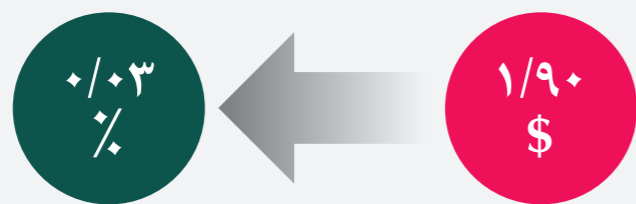
۴۰ درصد ظرفیت پرداخت خانوار	۲۵ درصد کل هزینه‌های مصرفی
۲/۳۷ درصد	۳/۸۳ درصد

۲۵ درصد کل هزینه‌های مصرفی	
پنجک اول	پنجک پنجم
۱/۴۳ درصد	۷/۸۲ درصد

فقرزا

روش سازمان جهانی بهداشت (درصد)	
کل	۰/۶
شهری	۰/۳۳
روستایی	۱/۳۶
پنجک اول	۲/۷۱
پنجک پنجم	۰/۰۱

درصد خانوارهای مواجه شده با هزینه‌های فقرزا براساس خط فقر بین‌المللی

نتیجه گیری

در سال ۱۳۹۵، پرداخت از جیب در جمعیت‌های پنجک پنجم ۱۶ برابر جمعیت‌های پنجک اول و در جمعیت‌های شهری بیش از ۲ برابر جمعیت‌های روستایی بوده است؛ لذا رخدادهای هزینه‌های کمرشکن سلامت بیشتر در پنجک بالا اتفاق افتاده است.

به دلیل آن‌که هزینه‌های مصرفی در جمعیت‌های فقیر به خط فقر بسیار نزدیک است، کمترین پرداخت مستقیم از جیب از سوی این جمعیت‌ها برای آن‌ها می‌تواند فقرزا باشد؛ لذا رخدادهای هزینه‌های فقرزای سلامت بیشتر در جمعیت‌های فقیر ایران اتفاق افتاده است.

داروها با احتساب ۳۰/۲۱ درصد، بیشترین سهم از پرداخت‌های مستقیم از جیب را دارا بوده‌اند.

هزینه‌های سلامت در خانوارهای ایرانی (سال ۱۳۹۵)

پیام اصلی

در این گزاره‌برگ پرداخت‌های مستقیم از جیب برای دریافت خدمات سلامت و مهمترین شاخص‌های هزینه‌های حوزه سلامت بررسی شده است.

پرداخت‌های مستقیم از جیب (۱۳۹۵)

۵/۳۴ درصد ۱,۹۴۰,۶۱۳ ریال

سهم هزینه‌های سلامت از کل هزینه‌های مصرفی خانوار متوسط سرانه پرداخت مستقیم از جیب در سطح کل جامعه

شاخص‌های هزینه‌های کمرشکن و فقرزای سلامت

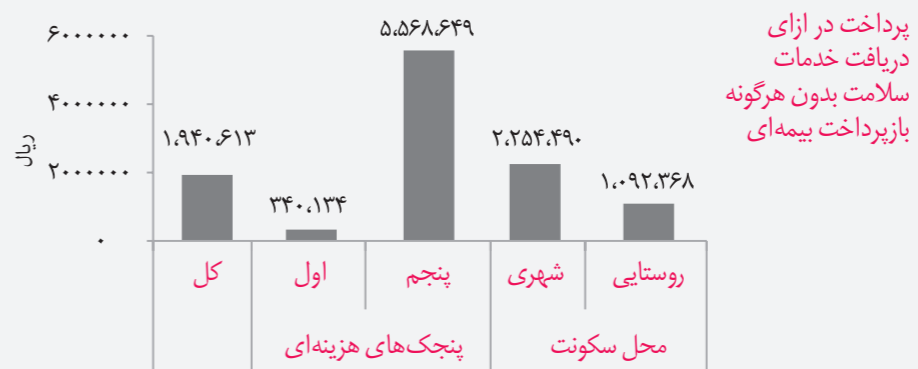
با صرف بیش از ۴۰ درصد از ظرفیت پرداخت و بیش از ۲۵ درصد از کل هزینه‌های مصرفی برای سلامت نسبت جمعیت مواجه شده با هزینه‌های کمرشکن سلامت به ترتیب در حدود ۲/۳۷ و ۳/۳۸ درصد بوده است؛

طبق روش سازمان جهانی بهداشت، نسبت جمعیت مواجه شده با هزینه‌های فقرزای سلامت ۰/۶ درصد بوده است.

سهم پرداخت مستقیم از جیب برای دریافت انواع خدمات سلامت از کل پرداخت مستقیم از جیب (درصد)

متوسط سرانه پرداخت‌های مستقیم از جیب (ثابت شده نسبت به سال ۱۳۹۰)

در سال ۱۳۹۵، ۵/۳۴ درصد از کل هزینه‌های مصرفی خانوارها و حدود ۷ درصد از ظرفیت پرداخت خانوارها به صورت پرداخت از جیب برای دریافت خدمات سلامت بوده است.

معرفی گزاره برگ

نوشتار تک برگ برای ارائه اطلاعات در چارچوبی است که نکات کلیدی در آن برجسته شده است.

در پاسخ به چه پرسش‌هایی تدوین شده است؟

پیرو درخواست دفاتر مختلف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پیرامون اطلاعات مربوط به هزینه‌های سلامت تدوین شده است.

شامل چه مواردی است؟

- اطلاعات منتج از داده‌های پیمایش هزینه - درآمد خانوار در سال ۱۳۹۵ است؛
- تمام هزینه‌های سلامت با احتساب سال پایه ۱۳۹۰ به هزینه‌های ثابت تبدیل و ارائه شده‌اند.

شامل چه مواردی نیست؟

- شامل هزینه‌های جاری سلامت در سال ۱۳۹۵ نیست؛
- شامل هزینه‌ها و شاخص‌های حوزه سلامت در سال‌های قبل و بعد از ۱۳۹۵ نیست.

فهرست گزاره برگ شامل چه مواردی است؟

- سهم پرداخت مستقیم از جیب برای دریافت خدمات سلامت از کل پرداخت مستقیم از جیب؛
- متوسط سرانه پرداخت‌های مستقیم از جیب (هزینه‌های ثابت)؛
- شاخص‌های کمرشکن و فقرزای سلامت.

